

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi lentoliikenteen valvontamaksusta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lentoliikenteen valvontamaksusta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että jokaiseen edellisenä kalenterivuonna lentoasemalta kaupallisessa ilmakuljetuksessa olevalle ilma-aluksella lähteneeseen, vähintään kaksivuotiaaseen matkustajaan kohdistuvan

lentoliikenteen valvontamaksun määrää korotettaisiin 1,00 eurosta 1,20 euroon.

Esitys liittyy vuoden 2012 valtion talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 2012 alusta.

PERUSTELUT

1 Nykytila ja ehdotetut muutokset

Lentoliikenteen valvontamaksusta annetun lain (1249/2005) 4 §:n mukaan lentoliikenteen valvontamaksun määrä on lentoasema-kohtaisesti 1,00 euroa jokaiselta edellisenä kalenterivuonna lentoasemalta kaupallisessa ilmakuljetuksessa olevalla ilma-aluksella lähteneeltä, vähintään kaksivuotiaalta matkustajalta. Maksu peritään vain 20 000 euroa ylittävältä osalta. Lain mukaan maksuvelvollinen on lentoaseman pitäjä.

Lentoliikenteen valvontamaksua kannetaan valtiolle lentoturvallisuuden valvontaa ja ilmailun julkisia hallintotehtäviä varten. Valvontamaksu on tarkoitettu sellaisten ilmailuviranomaisen tehtävien rahoittamiseen, joita ei rahoiteta valtion talousarviosta ja joita ei voi maksuperustelain perusteella rahoittaa suoritemaksuilla. Tällaisia tehtäviä ovat muun muassa siviili-ilmailun kansainvälisten sopimusten täytäntöönpano ja soveltaminen sekä sellaiset liikenneoikeuksien käyttämi-

seen, kansainväliseen liikenteeseen ja tilauslentoliikenteeseen liittyvät luvat, joista kansainvälisen käytännön mukaan ei peritä maksuja. Lisäksi valvontamaksulla rahoitetaan muun muassa asematasotarkastusten suorittamista, poikkeamahavaintojen käsittelyä, ilmailun tilastointitehtäviä ja matkustajien oikeuksiin liittyviä valvontatehtäviä.

Lentoliikenteen valvontamaksu on asetettu soveltaen periaatetta, jonka mukaan lentoliikenteeltä voidaan periä lentoliikenteen valvontaan ja hallintoon liittyvät kustannukset. Lentoliikenteen valvontamaksu on veronluonteinen ja sen kantamisesta ja valvonnasta huolehtii ilmailuviranomainen, Liikenteen turvallisuusvirasto.

Tavoitteena on ollut, että maksutulot kattaisivat valvontatoiminnan menot. Maksun suuruutta joudutaan kuitenkin arvioimaan uudelleen johtuen toisaalta lentoliikenteen matkustajamäärien kehityksestä sekä ilmailuviranomaisen kustannusten noususta. Tulosten ja menojen vastaavuus toteutui hyvin vuoteen 2009 asti maksun ollessa 0,80 euroa

matkustajalta. Maksun perusteena olevien matkustajien määrä kuitenkin alentui vuoden 2009 8,3 miljoonan tasosta ja vuonna 2010 matkustajamäärä oli 8,1 miljoonaa matkustajaa. Lentoliikenteen valvontamaksusta annettua lakia muutettiin vuoden 2011 alusta lukien, kun valvontamaksua korotettiin 0,80 eurosta 1,00 euroon.

Vuoden 2012 laskutusperustetta arvioitaessa on käytetty perusteena kymmenen prosentin matkustajamäärän kasvua vuoteen 2010 verrattuna, mikä tarkoittaisi noin 9 100 000 matkustajaa. Arviot matkustajamäärästä perustuvat Finavia Oyj:n heinäkuun ennusteeseen matkustajamäärän kasvusta. Matkustajamääriä on vaikea arvioida etukäteen ja Finavia on ennakoinnut, että matkustajamäärän kasvu voi vaihdella vuonna 2011 jopa 10–15 %:n välillä. Jos lentoliikenteen valvontamaksu säilyisi nykyisessä 1,00 eurossa matkustajaa kohti, valvontamaksutuloksi muodostuisi noin 8,7 miljoonaa euroa.

Nykytasoinen valvontamaksun tuotto - huolimatta matkustajamäärän kasvusta - ei riitä edelleenkään kattamaan lentoliikenteen valvontatehtävien aiheuttamia kustannuksia. Vuonna 2012 valvontamaksulla katettavien menojen määräksi arvioidaan 11,8 miljoonaa euroa. Kustannusten nousu johtuu muun muassa yleisestä kustannustason noususta.

Nykyisellä maksun suuruudella alijäämä olisi 3,1 miljoonaa euroa. Esityksen mukaisella maksun korotuksella 1,20 euroon tulo-kertymän arvioidaan olevan noin 10,5 miljoonaa euroa. Alijäämä olisi 1,3 miljoonaa euroa. Maksun kustannusvastaavuus olisi korotuksen jälkeen 89 %.

Ministeriö tulee samanaikaisesti laskemaan ilmailun julkisoikeudellisten suoritteiden maksutasoa vuoden 2012 alusta.

Liikenteen turvallisuusviraston ilmailutoimialan kokonaismenoksi vuonna 2012 arvioidaan yhteensä 19,5 miljoonaa euroa. Liikenteen turvallisuusvirasto on nettobudjetoitu virasto, jonka julkisoikeudellisista suoritteista aiheutuvat menot 4,7 miljoonaa euroa katetaan niistä perittävillä maksuilla. Lentoliikenteen valvontatehtävien menot ovat 11,8 miljoonaa euroa, jota vastaava määrä mitoitetaan valtion talousarviossa nettomäärärahaan. Valvontamaksutulot tuloutetaan valtion talousarvion tulopuolelle veronluontoisiin tuloi-

hin momentille 11.19.06. Virastolle osoitetaan lisäksi osana nettomäärärahaa Eurocontrol-lennonvarmistusjärjestön jäsenmaksua varten 3 miljoonaa euroa, joka siirretään liikenne- ja viestintäministeriöltä Liikenteen turvallisuusviraston maksettavaksi vuonna 2012.

Edellä mainituin perustein lentoliikenteen valvontamaksusta annetun lain 4 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että lentoliikenteen valvontamaksun määrä olisi lentoasemakohtaisesti 1,20 euroa jokaiselta lentoasemalta kaupallisessa ilmakuljetuksessa olevalla ilma-aluksella lähteneeltä, vähintään kaksivuotiaalta matkustajalta.

2 Esityksen vaikutukset

Valtion tulot lisääntyisivät 10 450 000 euroon, kun ne nykyisellä maksutasolla olisivat 8 710 000 euroa, eli lisäystä olisi 1 740 000 euroa. Tulot kertyvät valtion talousarvioon momentille 11.19.05, ja ne on otettu huomioon vuoden 2012 valtion talousarvioesityksessä. Valvontatehtävistä aiheutuvat menot suoritetaan momentilta 31.20.01. Menojen määräksi vuonna 2012 arvioidaan 11 800 000 euroa, mikä on otettu huomioon momentin mitoituksessa.

Lentoasemanpitäjä maksaa lentoliikenteen valvontamaksun. Finavia Oyj:n vuosimaksu kasvaisi tällöin 2 635 000 euroa vuoden 2011 vuosimaksuun verrattuna. Lentoaseman pitäjä voi ratkaista, siirtääkö se maksun 20 sentin korotuksen matkustajilta lentoyhtiöiden kautta perittäviin asiakasmaksuihin.

3 Asian valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu liikenne- ja viestintäministeriössä virkatyönä yhteistyössä Liikenteen turvallisuusviraston kanssa. Esitysluonnoksesta on pyydetty lausunnot valtiovarainministeriöltä, Liikenteen turvallisuusvirastolta, Finavia Oyj:ltä, Finnair Oyj:ltä, Blue1 Oy:ltä, Finnish Commuter Airlines Oy:ltä sekä Oy Air Finland Ltd:ltä. Lentoyhtiöiden ja Finavian antamissa lausunnoissa valvontamaksun korotusta pääasiassa vastustettiin ja todettiin sen vaikuttavan

todennäköisesti korottavasti lentolippujen hintoihin.

4 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2012 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

5 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

*Lakiehdotus***Laki****lentoliikenteen valvontamaksusta annetun lain 4 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lentoliikenteen valvontamaksusta annetun lain (1249/2005) 4 §, sellaisena kuin se on laissa 952/2010, seuraavasti:

4 §
Lentoliikenteen valvontamaksun määrä ja perusteet ma-aluksella lähteneeltä, vähintään kaksivuotiaalta matkustajalta. Maksu peritään vain 20 000 euroa ylittävältä osalta.

Lentoliikenteen valvontamaksun määrä on lentoasemakohtaisesti 1,20 euroa jokaiselta edellisellä kalenterivuonna lentoasemalta kaupallisessa ilmakuljetuksessa olevalla il-
Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu-
ta 20 .

Helsingissä 5 päivänä lokakuuta 2011

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Liikenneministeri *Merja Kyllönen*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

lentoliikenteen valvontamaksusta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lentoliikenteen valvontamaksusta annetun lain (1249/2005) 4 §, sellaisena kuin se on laissa 952/2010, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

4 §

4 §

Lentoliikenteen valvontamaksun määrä ja perusteet

Lentoliikenteen valvontamaksun määrä ja perusteet

Lentoliikenteen valvontamaksun määrä on lentoasemakohtaisesti *1,00 euroa* jokaiselta edellisellä kalenterivuonna lentoasemalta kaupallisessa ilmakuljetuksessa olevalla ilma-aluksella lähteneeltä, vähintään kaksivuotiaalta matkustajalta. Maksu peritään vain 20 000 euroa ylittävältä osalta.

Lentoliikenteen valvontamaksun määrä on lentoasemakohtaisesti *1,20 euroa* jokaiselta edellisellä kalenterivuonna lentoasemalta kaupallisessa ilmakuljetuksessa olevalla ilma-aluksella lähteneeltä, vähintään kaksivuotiaalta matkustajalta. Maksu peritään vain 20 000 euroa ylittävältä osalta.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta 20 .*
